

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA

płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr
Na pierwszej stronie 80 groszy.

nr. 107

Katowice, Środa 10-go maja 1933 r.

Rok 32

Plan robót publicznych na Śląsku z funduszu pracy.

Dr. Stefan Kaufman, naczelnik wydziału robót publicznych Śląskiego urzędu wojewódzkiego zamieszcza w „Górnośląskich Wiadomościach Gospodarczych” ogólny plan projektowanych prac w roku bież., mających na celu złagodzenie bezrobocia przez zatrudnienie bezrobotnych. Poniżej w obszernym streszczeniu przytaczamy ważniejsze fragmenty wspomnianego planu.

Redakcja.

Program robót publicznych w Województwie Śląskim, jaki został opracowany pod kątem widzenia robót jak najbardziej celowych i zatrudnienia jak największej ilości bezrobotnych, obejmuje dwie fazy.

Część pierwsza zawiera prace zestawione w okresie, kiedy pomysł funduszu pracy jeszcze nie istniał. Przy opracowaniu programu obowiązywała wówczas zasada robót przedewszystkiem w okęgach o największym nasileniu bezrobocia i głównie takich, które wymagają jaknajmniejszych kwot na pokrycie kosztów materiałów, narzędzi, robocizny fachowej i administracji, tylko bowiem robocizna niewykwalifikowana może być pokryta z funduszu bezrobocia.

Na tej zasadzie oparty program przewiduje roboty, których koszt preliminowano na sumę okragło 10 milionów złotych. W tej sumie mieści się koszt robocizny niewykwalifikowanej w wysokości 5.200.000 zł, która to suma miała być pokryta z funduszu ministerstwa opieki społecznej, reszta, to koszty nabycia gruntu, materiałów, narzędzi pracy, nadzoru itp., przewidziana jest częściowo w budżetach urzędu wojewódzkiego i samorządów, częściowo ma być pokryta z funduszu wojewódzkiego komitetu niesienia pomocy bezrobotnym.

Przy ustaleniu wynagrodzenia 3-eh złotych na dniówkę, program przewiduje przeprowadzenie w ciągu roku 1.700.000 robotniko-dniówek, czyli w okresie sezonu budowlanego zatrudni się przeciętnie 8000 robotników miesięcznie.

Wśród robót objętych powyższym programem dominują prace drogowe z kwotą 6 milionów złotych. Należą tu głównie przebudowy istniejących dróg, przyczem, jeśli chodzi o materiał kamienny, to dla dróg drugorzędnych korzystą się z miejscowych hałd szlaki, dla dróg o większym nasileniu ruchu sprowadza się granit z Klesowa w postaci kamienia łamanego, który tłuka miejscowi bezrobotni bezpośrednio na szosach. Ten system daje tę korzyść, że redukuje do minimum te koszty, jakie nie mogą być pokryte z funduszu bezrobocia.

Z innych działów należy wymienić regulację rzek, a w szczególności regulację Czarnej Przemszy, w związku z budową portu w Mysłowicach kosztem 1.300.000 złotych. Wreszcie wstępne prace przy budowie ulic na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w Ligocie.

W związku z utworzeniem funduszu pracy, wyżej naszkicowany program został potraktowany jako seria I-sza

W zwycięskim locie szybuje kpt. Skarżyński pod niebem Brazylii.

Londyn. Kpt. Skarżyński wylądował w mieście Maceio na wybrzeżu połudn. Atlantyku. Miejscowość ta znajduje się w odległości około 460 km. od portu Natalu na szlaku powietrznym do Rio de Janeiro. Wylądowanie nastąpiło o godz. 6,30 popoł. według czasu środkowo-europejskiego. Ogółem bohater ski lotnik przeleciał bez lądowania w ciągu 19 godz. 30 min. dystans 3600 km.

Po zaopatrzeniu się w benzynę kpt. Skarżyński zamierza kontynuować swój lot. Kpt. Skarżyński swój brawurowy lot odby-

wał nawet nie w kostiumie lotnika, a w zwykłym ubraniu marynarkowem szarego koloru. Zabrał z sobą jedynie miękki kapelusz i jasny płaszcz, nie zaopatrując się nawet w kask kolonialny.

Francja żywo interesuje się lotem.

Paryż. Dotychczas jeszcze nie nadeszły tu wiadomości, kiedy i czy rozpocznie kpt. Skarżyński swój dalszy lot do Rio de Janeiro. Poranna prasa paryska podaje fakt przelotu bez żadnych jeszcze komentarzy, notując jedynie fakt pobicia rekordu

światowego dla samolotów lekkiej konstrukcji. Kpt. Skarżyński osiągnął dystans 3.630 klm., ostatni zaś rekord długości lotu, ustalony przez lotniczkę francuską Marie Bastie w czerwcu 1931 r. wynosił 2.976 km.

Prasa charakteryzuje zwycięstwo kpt. Skarżyńskiego następującymi tytułami: „Samotny lotnik na pokładzie lekkiego samolotu”, „Lotnik polski przeleciał Atlantyk”, „Przelot nad Atlantykiem na turystycznym samolocie”. Kilka pism podało fotografie kpt. Skarżyńskiego.

Życzenia ministra.

Paryż. Minister lotnictwa Pierre Côt wysłał do kpt. Skarżyńskiego depeszę, winszując mu zwycięskiego lotu, który przyniósł zaszczyt lotnictwu polskiemu.

Kpt. Skarżyński odwiedzi rodaków w Brazylii.

Rio de Janeiro. Poselstwo R. P. w Rio de Janeiro skomunikowało się z kpt. Skarżyńskim, który przebywa w Maceio. Z udzielonych przez lotnika informacji wynika, że po dokładnym przejrzaniu samolotu, który dokonał tak długiego lotu bez lądowania, kpt. Skarżyński zamierza przybyć drogą powietrzną do Rio de Janeiro. Kpt. Skarżyński pragnie odwiedzić kolonię polską w Rio de Janeiro i w Kurytybie. Władze brazylijskie i towarzystwo Aeropolstal okazują lotnikowi polskiemu wszelką możliwą pomoc i czynią mu możliwe ułatwienia. Prasa brazylijska obszernie omawia zwycięski lot kpt. Skarżyńskiego, podkreślając ustanowienie nowego rekordu dla samolotów turystycznych. Dzienniki zwracają uwagę na polską konstrukcję samolotu.

*

Paryż. Według doniesień z Rio de Janeiro kpt. Skarżyński wystartował wczoraj rano z Maceio w kierunku Rio de Janeiro.

Śląsk i Gdynia zachwyciły sowiecką wycieczkę gospodarczą.

Łódź. Wczoraj rano przybyła tu sowiecka misja handlowa, powitana na dworcu przez przedstawicieli łódzkich sier gospodarczych. Po śniadaniu goście zwiedzili tuż zakłady przemysłowe. Członek delegacji p. Tamarin oświadczył, że podstawowym zadaniem delegacji jest uzupełnienie istniejących braków w wymianie gospodarczej z Polską, która to wymiana powinna ulec znacznemu zwiększeniu. To co dotychczas widzieliśmy w Polsce — mówił p. Tamarin — naprawdę nas zachwyciło. Nie mam dostatecznych słów uznania dla imponujących urządzeń Gdyni, dopiero tam poznaliśmy jak wielkie znaczenie może przedstawiać

dla Z. S. R. R. transport przez Gdynię naszych towarów, przeznaczonych na eksport do państw europejskich. Niemniejsze wrażenie wywarł na nas Górny Śląsk, którego przemysł, jak wiadomo, wykonuje obecnie poważne zamówienia dla Sowietów. Chociaż celem naszego obecnego pobytu nie jest realizowanie transakcji, to jednak pobyt ten będzie miał dla sprawy wzajemnych stosunków wielkie znaczenie. Zebrane materiały i uzyskane wyczerpujące odpowiedzi na obchodzące nas pytania pozwolą ustalić czynnikom odpowiedzialnym plan wymiany gospodarczej z Polską.

Sąd najwyższy zarządził kasację wyroku przeciwko przywódcom centrolewu.

Warszawa. Sąd Najwyższy na wczorajszym posiedzeniu rozpatrywał skargę kasacyjną obrony 10 przywódców Centrolewu, skazanych wyrokiem sądu apelacyjnego z dnia 11 lutego br. Sąd Najwyższy po rozprawie wobec obrony przez Sąd Apelacyjny art. 44 Kodeksu Postępow. Karnego postanowił uchylić zaskarżony wyrok sądu

apelac. w Warszawie i przekazać sprawę do ponownego rozpatrywania temuż sądowi w innym składzie sędziów. Obrona art. 44 K. P. K., jak wynika z orzeczenia Sądu Najwyższego, nastąpiła z powodu nieuwzględnienia przez Sąd Apelac. wniosku obrony o wyłączenie jednego z członków kompletu sądowniczego.

robót, przeznaczonych do realizacji z tego funduszu.

Roboty te wykonywane są już w całej pełni, a tempo prowadzenia tych robót i ich ukończenie zależą jedynie od wysokości i czasokresu przekazania przeznaczonych na ten cel z funduszu pracy kredytów.

Seria I-sza tego programu, jak już zaznaczono, mogła objąć tylko te roboty, gdzie wybitnie przeważał koszt robocizny niefachowej. Z natury rzeczy musiały więc odpaść nawet bardzo pilne roboty, dla których w budżecie nie było dostatecznych kredytów na pokrycie materiałów, narzędzi itp. Otóż te wszystkie prace ujęte zostały w drugiej części programu, który przewidziany jest jako seria II-ga do realizacji z kredytów funduszu pracy.

Program ten dzielimy na 4 grupy: dział drogowy, kolejowy, wodny i przygotowanie terenów pod prywatne budownictwo mieszkaniowe.

1. Śląsk posiada w porównaniu z innymi dzielnicami Polski najgęstszą sieć drogową; bo przy ilości 2237 km dróg bitych, wypada na 1 km² — 528 m. Nie znaczy to jednak, by w tym zakresie nie było już nic do zrobienia. W powiatach rolniczych mamy dziś jeszcze ponad 3.000 km dróg gruntowych, a liczne

wioski graniczne odcięte od arterii komunikacyjnych wskutek pociągnięcia nowej granicy, domagają się słusznie budowy nowych dróg.

3½-milionowy budżet funduszu drogowego, obciążony ponadto poważną sumą na spłatę wykonanych w latach ubiegłych robót kredytowanych, nie jest w stanie pokryć kosztów niezbędnych inwestycji. Są one więc objęte programem, opracowanym w związku z kredytami, jakich należy się spodziewać z funduszu pracy.

W szczególności program ten przewiduje roboty na długości około 100 km, w tem przebudowę względnie budowę nowych dróg na długości 15 km, reszta to głównie brukowanie i asfaltowanie szos. Koszt tych robót preliminuje się na okragło 5.900.000 zł, w tem 40% tj. 2.400.000 zł na robociznę a 3.500.000 zł na materiały. — Jeżeli chodzi o budownictwo kolejowe, to w chwili obecnej w budowie znajduje się linja Wisła — Głębiec (5 km), która ukończoną i oddaną do ruchu zostanie w lipcu br., następnie Cieszyn — Zebrzydowice — Moszczenica (30 km), z której to linii ważny odcinek z Cieszyna do Zebrzydowice mógłby być otwarty dla ruchu, gdyby były odpowiednie kredyty do dyspozycji.

Z tego też powodu prace na tej linii objęto programem funduszu pracy.

Koszt robót potrzebnych do uruchomienia odcinka Cieszyn — Zebrzydowice, a w szczególności ułożenie nawierzchni, zabezpieczenia ruchu pociągów, telegrafów i telefonów i wyposażenie stacji, preliminowano na sumę — 1.350.000 zł. Koszt robót na odcinku Zebrzydowice — Moszczenica, jak ukończenie podtorza, wykonanie budynków stacyjnych w surowym stanie, zakup żelaznego i drewnianego materiału nawierzchni wyniesie 1.200.000 zł.

W budowie znajduje się również linja Rybnik — Żory. Linja ta wraz z projektowanym przedłużeniem do Pszczyzny i linia Tychy — Bieruń Nowy, skróci znacznie drogę z rybnickiego na południe i na wschód z ominięciem węzła katowickiego.

Budowa tej linii wykonywana jest całkowicie sposobem gospodarcym, przy pomocy poraz pierwszy w Polsce zorganizowanych ochotniczych oddziałów pracy, rekrutujących się z pośród miejscowej bezrobotnej młodzieży w wieku przedpoborowym.

Łącznie więc na budowę kolei krajowych przewiduje się okragło 3.000.000 złotych.

(Ciąg dalszy nastąpi dnia 12 b. m.)

Przysięga Pana Prezydenta i dymisja Rządu.

Warszawa. Od rana przed Zamkiem Królewskim, gdzie o godz. 12 zebrało się powtórnie Zgromadzenie Narodowe, celem zaprzysiężenia nowoobranego Prezydenta R. P. Prof. I. Mościckiego, zgromadziły się tłumy publiczności. Już o godz. 11.30 posłowie i senatorowie przybywali kolejno na Zamek, udając się do sali szambelanowej na uroczyste posiedzenie Zgromadzenia Narodowego, zwołanego onegdaj przez marszałka Światalskiego. Przed godz. 11.45 przybyli samochodami na Zamek Ministrowie, Prezes N. I. K. Krzemiński, podsekretarz stanu, wojewoda Jaroszewicz i t. d. O godz. 11.45 przybył na Zamek p. prezes Rady Ministrów A. Prystor i udał się do gabinetu P. Prezydenta R. P. Wielka sala assamblowa wypełniła się. Po prawej stronie ustawionego podium zajęli miejsce ministrowie, Prezes N. I. K. Krzemiński, po lewej stronie podsekretarz stanu, wojewoda Jaroszewicz, dyrektor biura Sejmu Dziadosz, dyrektor biura Senatu Piasecki. Przed podium zajęli miejsce posłowie i senatorowie w ciemnych ubraniach. Kilku posłów przybyło w kontuszach, posłowie włościanscy w barwnych sukmanach ludowych. Prócz posłów i senatorów, którzy brali onegdaj udział w wyborach Prezydenta, zauważono na sali również posła Bryle z Ch. D. Na chwilę przed otwarciem Zgromadzenia P. Prezydent Mościcki przestąpił ze swego gabinetu do sali marmurowej w towarzystwie prezesa Rady Ministrów oraz swity. Wśród powszechnej ciszy marszałek Światalski oraz marszałek Raczkiewicz wstępują na podium. Marszałek Światalski otwiera Zgromadzenie, poczem powołuje dwóch sekretarzy, którzy stają po bokach podium. Z kolei marszałek Światalski poprosił p. marszałka Raczkiewicza o zawiadomienie czekającego w sali marmurowej elekta, że Zgromadzenie Narodowe oczekuje na złożenie przysięgi. Marszałek Raczkiewicz udał się do sali marmurowej, poczem P. Prezydent Mościcki wszedł na salę assamblową w towarzystwie marszałka senatu, Prezesa Rady Ministrów i swity. Prezydent Mościcki wstąpił na podium. Po lewej stronie Jego stanął przewodniczący Zgromadzenia Nar. marszałek Światalski, po prawej Prezes Rady Ministrów A. Prystor. Marszałek Światalski zapytał Elekta, czy przyjmuje u-

rzęd Prezydenta R. P.? Prezydent Mościcki odpowiada: „przyjmuje”. Po odpowiedzi marsz. Światalski prosił Elekta o złożenie przysięgi przed Zgromadzeniem i wręczył Mu tekst. Wśród napięcia i uwagi padają słowa przysięgi:

„Przysięgam Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy Świętej Jedynemu i ślubuję Tobie Narodzie Polski na urządzie Prezydenta Rzeczypospolitej, który obejmuje, praw Rzeczypospolitej, a przedewszystkiem Ustawy Konstytucyjnej święcie przestrzegać i bronić; dobru powszechnemu Narodu ze wszystkich sił wiernie służyć; wszelkie zło i niebezpieczeństwo od Państwa czujnie odwracać; godności Imienia Polskiego strzec niezachwianie; sprawiedliwości względem wszystkich bez różnicy obywateli za pierwszą sobie mieć cnotę, a obowiązkami urzędu i służby poświęcić się niepodzielnie. Tak mi dopomóż Bóg i święta Syna Jego męka. Amen”.

P. Prezydent R. P. po złożeniu przysięgi podał rotę przysięgi marszałkowi Światalskiemu i opuścił salę, odprowadzany do skraju podium przez przewodniczącego i Prezesa Rady Ministr. Prystora. Uroczysty akt zaprzysiężenia skończony.

Rząd podaje się do dymisji.

Warszawa. Wczoraj o godz. 12 odbyło się na Zamku zaprzysiężenie Pana Prezydenta R. P. Zgromadzenie Narodowe trwało 10 minut. Obecni byli posłowie i senatorowie, Rząd z Prezesem Rady Ministrów Prystorem i szefowie urzędów. Po uroczystości zaprzysiężenia Rada Ministrów zebrała się na posiedzenie, na którym uchwalono złożyć na ręce P. Prezydenta dymisję całego gabinetu. Po posiedzeniu Rady Ministrów P. Premier Prystor udał się na Zamek dla złożenia P. Prezydentowi dymisji Rządu. P. Prezydent dymisję przyjął, powierzając Premierowi Prystorowi i pp. Ministrom tymczasowe kierownictwo ich resortów.

Prezydent Francji Prezydentowi Polski.

Warszawa. Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Ignacy Mościcki otrzymał od prezydenta Francji depesze następującej treści: „Jest mi niezmiernie miło przesłać Waszej Ekscelencji z

okazji jego powtórnego obioru na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej najszczerze gratulacje i życzenia pomyślnego wypełnienia nowego mandatu. (—) Albert Lebrun”.

Francuskie odgłosy.

Paryż. Cała poranna prasa paryska w depeszach z Warszawy omawia wybory prezydenta Rzeczypospolitej.

„Le Temps” pisze: Pierwsze 7-lecie prof. Mościckiego dało rezultaty, których nie wolno nie doceniać. Polska silna i pewna swych sił, jest warunkiem zachowania pokoju na północnym wschodzie Europy. Rzeczypospolita Polska wymaga bezpieczeństwa, żeby zapewnić swą konsolidację w granicach, które jej określiły traktaty. Sprawa bezpieczeństwa jest też najpoważniejszą troską narodu polskiego i decyduje o jego polityce zagranicznej.

Oświadczenie Hitlera w stosunku do Polski „Temps” nazywa językiem nowym i dotychczas nieznanym i wyraża zadowolenie z odprężenia polsko-niemieckiego, które groźbę natychmiastowego konfliktu odsunęło.

„Figaro” podkreśla, iż w ostatnim 7-leciu wybitnie wzrosła powaga Polski w Lidze Narodów.

Z racji ponownego wyboru Profesora Mościckiego Prezydentem Polski, wysłał Klub poselski N. Ch. Z. P. Sejmu Śląskiego następujący telegram:

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Profesor Ignacy Mościcki
Warszawa — Zamek.

Z okazji ponownego wyboru na stanowisko Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Klub Poselski Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy w Sejmie Śląskim, łącząc się z całym Narodem w szczerą radość przesyła Dostojnemu i Czcigodnemu Reprezentantowi Majestatu Rzeczypospolitej wyrazy głębokiej czci i hołdu.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Prof. Ignacy Mościcki niech żyje!
Za Klub Poselski Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy w Sejmie Śląskim.

Józef Witczak, prezes.
Stefan Kapuściński, sekretarz.

Przed „Tygodniem Lotniczym” w Katowicach

Tegoroczny obchód „Tygodnia Lotniczego” wyznaczony od 14 do 21 maja rozpocznie się w stolicy Wojew. Śl. w Katowicach, już w sobotę, co obwieszczone zostanie capstrzykiem, złożonym z orkiestr wojskowej, policyjnej i kolejowej przy współudziale oddziałów P. W., policji, straży pożarnej, kolejowego P. W. oraz sekcji motocyklistów Kol. P. W., która w godzinach wieczorowych odbędzie propagandową jazdę po wszystkich ulicach m. Katowic.

W pierwszy dzień tygodnia lotniczego, dnia 14 maja, w kościele garnizonowym w Katowicach o godz. 9.45 odbędzie się uroczyste nabożeństwo, podczas którego kazanie z okazji 10-lecia istnienia LOPP. wygłosi ks. płk. Sinkowski. Komitet Wojewódzki LOPP. uprasza organizacje wojskowe, półwojskowe, społeczne i związki oraz obywatelstwo o wzięcie udziału w nabożeństwie wraz ze sztandarami. W kościele podczas Mszy św. koncertować będzie orkiestra kolejowa.

Tegoż dnia udział w propagandzie na rzecz tygodnia lotniczego wezmą członkowie zjazdu motocyklistów okręgu śląskiego w liczbie około 300 osób, którzy objadą wszystkie ważniejsze ośrodki Woj. Śl. propagując hasła idei obrony przeciwgazowej i przeciwlotniczej.

Śląski Komitet Wojew. LOPP. zawiadamia, że dnia 20 maja o godz. 16 odbędzie się na lotnisku w Katowicach zawody modelarskie, podczas których młodzież szkolna zademonstruje samoloty własnej konstrukcji. Podkreśla się, iż w dniu tym żadnych imprez samolotowych na lotnisku nie będzie tak, iż mło-

dzież może przybyć na lotnisko bez rodziców i opiekunów, bowiem żadne niebezpieczeństwo z racji ewent. wypadku nikomu zagrażać nie może.

Zgłoszenia do udziału w konkursie modelarskim przyjmuje sekretariat Komitetu Woj. LOPP. gmach Śl. Urzędu Wojew., telefon wewn. 118 oraz Sekcja Modelarska Kolejowa (p. inż. Stolarczyk) i Komitet Miejski LOPP. Magistrat (p. inspektor Ludwik).

Dla zwycięzców przeznaczone są bardzo efektowne nagrody, pozatem nazwiska ich opublikowane będą w prasie.

Ministerstwo Komunikacji udzieliło członkom Ligi Obrony Pow. Państwa,

biorącym udział w uroczystościach 10-lecia LOPP. w Warszawie w d. 14 maja następujących ulg przejazdowych: dla grup złożonych z 8 osób 33% zniżki, dla 20 osób 50% zniżki, dla 50 osób 60% zniżki, dla 250 osób 66% zniżki. Ulg można otrzymać na podstawie zgłoszeń w komitetach LOPP.

Ponadto przyznane zostały na wyjazd do Warszawy zniżki 50%-owe dla osób pojedynczych przy wykupie biletów kolejowych powrotnych z Warszawy do miejsca zamieszkania.

Szczegółowych informacji w sprawie zniżek kolejowych udziela sekretariat Wojew. Komitetu LOPP. gmach Śl. Urzędu Woj.

Ostatnia kronika.

Polakom na Śląsku Opolskim grozi śmierć na każdym kroku.

Katowice. Na terytorjum Polski zbiegł Rajmund Kubisiak, mieszkaniec Marcholowa w powiecie kluczborskim. Kubisiak zbiegł — jak podaje — z obawy przed bojówkami hitlerowskimi, które przed 2 tygodniami zastrzeliły jego brata Teodora, jemu samemu zaś również groziły śmiercią. Kubisiak przez kilka dni ukrywał się w lasach, następnie zbiegł do Polski.

Kradzież garderoby.

Katowice - Zawodzie. Dnia 5 bm. w czasie od godz. 10—20 włamało się do mieszkania Franciszka Opaszowskiego w Zawodziu i skradziono mu garderobę męską łącznej wartości około 400 zł.

Przechwycenie przemytników.

Wczoraj na zielonej granicy w pobliżu Lipin Śl. Straż Graniczna napotkała bandę przemytników, złożoną z 11 osób, które chciały przedostać się do Polski z przemieszczaniem towarów. Strażnicy, widząc, iż przemytnicy chcą uciec rozpoczęli strzelaninę. Jeden z przemytników został ranny i uciekł do Niemiec. 10 zaś schwytano. Są to mieszkańcy Zgorzelca i Chropaczowa. Przemysł wartości 1032 zł skonfiskowano. (S)

Płacem chciał wzruszyć sąd młody komunisty.

Przed Sądem Okręgowym w Król. Hucie odbyła się wczoraj rozprawa przeciwko Cyrusowi Angebartowi, oskarżonemu o należenie do komunistycznego związku młodzieży polskiej, orga-

3 i 4 kupon
(razem 5) na
bezpłatne ogłoszenie

Wyciąć i zachować!
Objaśnienie niżej.

Do Czytelników!

Poważna liczba naszych czytelników korzysta z pożytkiem dla siebie z drobnych bezpłatnych ogłoszeń na podstawie zamieszczanych dotychczas kuponów. Wobec tego umieszczamy je również w bieżącym miesiącu, przypominając, że należy nadesłać te kupony razem z drobnym ogłoszeniem do 15 słów, które bezinteresownie tylko dla dobra czytelników umieszczamy.

Prosimy zatem korzystać z tego udogodnienia i nadsyłać kupony wraz z ogłoszeniem.

Pod przysięgą!

Nieobecność na Zgromadzeniu Narodowym polskich posłów i senatorów z opozycji, jest zbrodnią narodową, szczególnie ciężką w obecnych czasach zamachów na całość granic Rzeczypospolitej i kiedy oznaki solidarności narodowej wzmocniłyby wybitnie stanowisko Polski wobec całego świata.

Ponieważ dla tych panów nie ma nic bardziej świętego niż ich prywatna obrażona duma, prze to sprawcy tej zbrodni, pomimo braku wyraźnych przepisów w tej sprawie, powinni być przykładnie ukarani bojkotem towarzyskim przez wszystkich prawdziwych Polaków, wykreśleniem ich poza nawias społeczeństwa, wytykaniem ich na każdym kroku i potępieniem tego ich czynu na wszelkich zgromadzeniach. Trybunał stanu zaś czy Sąd Marszałkowski za złośliwe i stałe uchylanie się tych posłów i senatorów od obowiązków, przyjętych na siebie i to za drogie pieniądze zubożonego przez kryzys społeczeństwa, powinien tę sprawę osądzić tak, jak na to zasługuje i wydać surowy wyrok, odbierający im mandaty poselskie i senatorskie.

Historyczne warcholstwo, które nas zgubiło i odebrało narodowi wolność na długi czas, nie powinno nadal istnieć, a jeśli — niestety — z powodu braku surowych przepisów o ochronie Rzeczypospolitej mogą warcholzić, to niech to czynią przynajmniej nie za pieniądze społeczne, lecz za swoje własne.

W tym celu też imiona i nazwiska posłów i senatorów, którzy bez uzasadnionego usprawiedliwienia nie byli obecni na Zgromadzeniu Narodowym, celem wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej, powinny być podane do publicznej wiadomości przez całą prasę polską. Jepraż.

nizowaniu komórek komunistycznych i kolportaż ulotek. Angebart do winy się przyznał prosząc jednak z płaczem o łagodny wymiar kary. Ze względu na młody wiek oskarżonego (20 lat) sąd wymierzył mu karę bardzo niską, bo tylko 8 miesięcy więzienia. — Również w dniu wczorajszym sąd rozpatrywał sprawę przeciwko Nuchymowi Wolfovi z Wolbromia, oskarżonemu o agitację komunistyczną, prowadzoną na terenie Wojew. Śl. — W wyniku rozprawy Sąd skazał Wolfa na 2 lata więzienia i utratę praw obywatelskich na przeciąg lat 5.

Wybory do rady załogowej.

+ Hajduki Wielkie. W dniach 6, 7 i 8 maja rb. odbyły się wybory do rady załogowej w hucie „Bismarcka”. List zgłoszono ogółem jedenaście, z których wycofano jedną. Uprawnionych do głosowania było 4 190, głosowało 3 655. Z poszczególnych list kandydatów otrzymały głosów: Związek związków zawodowych 503, Zjednoczenie Zawod. Polskie 115, Polskie Zjednoczenie Chrześcijańskie 189, socjaliści polscy 1 131, socjaliści niemieccy 255, lista mieszana (?) 671, lista wspólna (?) 463, niemieccy chrześcijańscy 285, Hirsch - Dunker 26. Nieważnych głosów było 17. (S)

Pożar.

Turza. Dnia 6 bm. w stodole p. Jana Stańkusa wybuchł pożar, który ją zniszczył doszczętnie. (r)

Sroda
10
maja

Św. Antoniego, bisk. wyznawcy.
Św. Izydora, rolnika patrona oraczów.
Słow.: Cierpimir.

Jutro czwartek, 11 maja: Św. Marmerta, biskupa.

Wschód Zachód

Słońca o godz. 4,06; o godz. 19,15.
Księżyc o godz. 21,01; o godz. 3,51.

Z historii śląskiej.

10 maja. 1580. Cesarz niem. Rudolf II darował miastu Opolu 122 tal. 32 grosze i 7 halerzy rocznych opłat od domów miejskich, jakoteż drzewo z lasów opolskich potrzebne do opalania dwu wapienników i trzech pieców cegielniarnych; opłaty na wieczyste czasy, drzewo na przeciąg 24 lat. — 1829. Przez pięć dni lał deszcz jak z konwi a śnieg topniejący w górach karpaccich podniósł stan wody w Odrze przy Raciborzu do 17 stóp i 2 cale. W kilku miejscach woda zalała niziny. Szosa na Płonice stała 2 stopy pod wodą. — 1840. Książę - biskup wrocławski Leopold II hr. Sedlnicki, otrzymał brewe z Rzymu, które żądało od niego, by swój urząd biskupi złożył dobrowolnie. — 1853. W Raciborzu nocował król belgijski Leopold I, w gospodzie „Prinz von Preussen”. 1872. Karol Miarka, wydawca i redaktor „Katolika” został skazany na 8 dni więzienia.

W roku: 1739. Zaniedbany zamek w Opolu, został jeszcze raz uszkodzony przez ogień. — 1739. Kościół i klasztor oo. dominikanów w Opolu padł pastwą płomieni. Zakrystia została nietknięta, tak samo i refektarz i 6 cel zakonnych. 1739. Izydor i Jan hrab. Hoditz odstąpili Karolowi Józefowi hr. Hoditzowi: Sośnicowice, Polską Wieś, Rachowice, Bojszów, Łacze, Łony, Kozłów, Sierakowiczki i Sierakowice. — 1740. Z tego roku wiadomo, że oprócz kuźnicy bogucko-katowickiej posiadał ówczesny przemysł żelazo - hutniczy jeszcze kuźnice w Rożdżeniu, Szopienicach i Zależu. — 1741. Pierwsi Prusacy pojawili się w okolicy Rybnika. — 1741. Król pruski Fryderyk II zajął Śląsk powołując się na umowę z r. 1546, dotyczącą Śląska, wtenczas zawartą z królem niemieckim Fryderykiem II. — 1742. Przyłączono G. Śląsk do królestwa pruskiego. — 1742. Kolegium jezuickie w Opolu składało się z rektora, dwóch księży i czterech ojców, którzy uczyli w gimnazjum. 1743. Stany górnośląskie składały hołd królom pruskim na ręce generała Henryka Karola Marwitza.

Z Cieszyńskiego.

Pobór rekruta.

Cieszyn. W czasie od 11 do 18 maja br. odbędzie się w Cieszynie, w Domu Narodowym, pobór rekruta w porządku następującym: 11 maja Bażanowice, Brzezówka, Dziegielów, Gumna, Hażlach, Kaczyce; 12 maja Kończyce Wielkie, Krasna, Leszna Górna, Marklowice Górne, Mnisztwo, Pastwiska; 13 maja Kończyce Małe, Ogrodzona, Pogwizdów, Puńców, Zamarski; 15 maja Pruchna i Zebrzydowice; 16 maja Cieszyn od litery A do Ł; 17 maja Cieszyn od litery M do Z; 18 maja Cieszyn odroczeni w roku 1932 t. j. kategoria „B” oraz ochotnicy, delegacje i starsze roczniki. Pobór rozpoczyna się każdorazowo o godzinie 8 rano. (c)

Zgromadzenie poselskie.

Pogwizdów. W niedzielę, dnia 14 maja br. o godz. 3 po południu odbędzie się zgromadzenie poselskie z ramienia Związku Śląskich Katol. w Pogwizdowie w sali p. Pieczonki. Referat wygłosi poseł na sejm śląski p. Karol Palarczyk. O liczne przybycie prosi oddział Zw. Śl. Katol. (c)

Święto pieśni.

Cieszyn. Związek nauczycieli muzyki i śpiewu województwa śląskiego (koło cieszyńskie) organizuje w niedzielę 14 maja 1933 r. w sali gimnastycznej szkoły Konarskiego — I święto pieśni, w którym wezmą udział: orkiestra seminarjum męskiego, połączone chóry szkół powszechnych i wydziałowych (600 dzieci). — Początek o godz. 10. Miejsca siedzące po 50 gr, stojące po 20 gr. — Zaprasza się wszystkich miłośników śpiewu na ową uroczystość szkolną, zaznaczając, że jest to pierwsza tego rodzaju impreza w mieście Cieszynie. (c)

Z dyrekcji gimnazjum państwowego im. A. Osuchowskiego.

Cieszyn. Dyrekcja zawiadamia rodziców i opiekunów uczniów (uczenie), że grono nauczycielskie udzielać będzie informacji o postępach i zachowaniu się tychże w niedzielę, dnia 14 maja br. Informacji udzielać się będzie w salach szkolnych odpowiednich klas. Początek wywiadówki o godz. 10. Równocześnie zaznacza się, że jest to ostatnia wywiadówka w bieżącym roku szkolnym i po tym terminie grono nauczycielskie żadnych informacji już udzielać nie będzie. (c)

Św. Izydor, oracz.

pochodził z ubogiej rodziny z Madrytu i żył przy końcu 11-go wieku a na początku 12-ego wieku. Pracował bardzo gorliwie jako rolnik i odznaczał się niezwykłym zamiłowaniem do modlitwy. To też Pan Bóg błogosławił jego pracom

Z Towarzystwa Teatru Polskiego.

Cieszyn. Przedstawienie operetki warszawskiej „Izabella” w 3 aktach Gilberta przełożono z powodów niezależnych od Dyrekcji Tow. Teatru Polskiego na środę 10 maja o godz. 19,30. Przypominając ten termin, Tow. Teatru Polskiego ma nadzieję, że doskonały zespół Lomosiawskiego z pp. Grey, Kryńska, Bigot, Jastrzębskim i Laskowskim (wykonawcy „Pepina”) jak również ładna muzyka Gilbert'a spowoduje, iż teatr będzie zapełniony. (c)

Wielki pożar w Bielsku.

Wczoraj wybuchł w Bielsku na ulicy Cieszyńskiej pożar w domu Paulischa. Ze względu na silny wiatr ogień przedostał się na kilka sąsiednich budynków, przybierając żywiołowe rozmiary. Na miejsce wypadku zjechały straże ogniowe z Bielska, Białej i okolicy, lecz pożaru do tej pory nie zdołano opanować.

Zachodzi obawa, iż pożar szalejący w śródmieściu, przyjmie jeszcze większe rozmiary, ze względu na utrudnioną akcję ratunkową, którą silny wicher utrudnia.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, ogień przerzucił się na domy nr. 62 i 64 na ul. Cieszyńskiej, własności pp. Zanga i Hoffmana. Oba domy spłonęły doszczętnie. W akcji ratunkowej oprócz straży pożarnych brały udział oddziały 3 p. s. p. z płk. Zagórowskim na czele. Akcja ratownicza ogólną kierował p. inż. Józef. Na miejsce wypadku przybyli burmistrz mi. sta Bielska dr. Kobieła i miasta Białej dr. Bastgen. Z domów zostały zgłiszczane, które dalej gasi straż ogniowa. (c)

Pożar.

Zabłocie. Dnia 9 bm. przed połudn. wskutek wadliwej budowy komina wybuchł pożar w zabudowaniach Jana Krzepka w Zabłociu i zniszczył dach domu, chlewy i stajnię oraz narzędzia rolnicze, czem wyrządził szkodę na około 15 000 zł. W akcji ratunkowej brały udział straże pożarne z Zabłocia, Strumienia i Chybia. (c)

Zebranie Związku Śląskich Katolików.

Kamienica. W niedzielę, dnia 30 kwietnia br. o godzinie 11 do południa odbyło się w naszej wiosce zebranie ludności katolickiej, zorganizowanej w Związku Śl. Katolików. Zebranie zajął kier. szkoły p. Adam Gazur, witając obec-

Przy astmie, chorobach serca, cierpieniach piersiowych i płucnych, zółtach, rachityzmie, powiększeniu gruczołu tarczycowego i wolach, naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa stanowi istotny środek, regulujący funkcje przewodu pokarmowego. Zal. przez lekarzy.

nych w serdecznych słowach, zaś na przewodniczącego wybrano p. Drożdża, poczem poseł na sejm Rzplitej p. Rudolf Halfar wygłosił sprawozdanie poselskie. Referent podkreślił znaczenie stałej organizacji, jaką jest Związek Śląskich Katolików, wspomniawszy o uroczystości 50-lecia, którą będzie obchodzić Związek 18 czerwca br. i uwypuklił obraz dzisiejszych stosunków gospodarczych wewnątrz państwa. Poruszył sprawę budżetu, zaatakował kartelety, wyjaśnił starania zarządu w dziedzinie zlagodzenia bezrobocia i ciężkiego położenia w rolnictwie. Pod koniec wspomniawszy o zakusach Hitlera, który dąży do odebrania Pomorza, Poznańskiego i G. Śląska. My Polacy żyć bez Pomorza nie możemy i nie zgodzimy się nigdy na odstąpienie ziemi, a w razie czego potrafimy bronić ziemi, którą naród polski krwią okupił. Piękne zebranie zakończono hucznymi oklaskami. Następnie poseł na sejm śląski p. Karol Palarczyk przedstawił szczegółowo prace sejmiku śląskiego i obecne położenie na Śląsku w związku z kryzysem. W dyskusji poruszano miejscowe bolączki, poczem przystąpiono do wyboru nowego zarządu Zw. Śl. Kat. Zbudzonej z uśpienia placówce „Szczęść Boże”. (c)

Zatrucie alkoholem.

Hermanice. Zmarł nagle w gospodzie Henryka Piskiewicza w Hermanicach Józef Wantulok. Wymieniony powołany był przed komisję poborową w Ustroniu; otrzymawszy odroczenie, wstąpił do restauracji, gdzie po wypiciu kilku kieliszków, nagle zaniemógł i po kilku minutach zmarł. (c)

Strasza śmierć.

Brenna. Dnia 6 bm. 20-letni Alojzy Holeska z Brennej, zatrudniony przy ścinaniu drzewa, podkopał korzenie drzewa a następnie wspinał się na wierzchołek drzewa by uczepić tam linę i przy jej pomocy nagiąć już podkopane drzewo do ziemi. Będąc na wysokości 8 metrów, drzewo nagle wywróciło się i całą siłą runęło wraz z Holeską na ziemię. Wskutek upadku poniósł on śmierć na miejscu. (c)

Sieroty.

Powieść z niedawnych czasów.

39) (Ciąg dalszy.)

13.

Pokusy.

W fabryce opowiadali sobie robotnicy, że takiego ucznia, jak Franek, jeszcze nigdy w niej nie było. To się odnosiło nie tylko do wielkich zdolności, okazywanych przez młodego Maka, ale przede wszystkim do jego stosunku względem przełożonych. Pracował on pod okiem montera Lisa. Dla innych uczniów był Lis surowy, karmił za każde uchybienie i obsypywał kłakami. Franka nigdy nie tknął, ba nawet złośliwość słowa mu nie powiedział i obchodził się z nim tak, jakby nie był uczniem, lecz równym mu niemal majstrem.

Ale nie sam Lis okazywał chłopakowi przychylności; nawet właściciel fabryki, pan Glas, zajmował się nim, zapytując o to lub owo i z widocznym zadowoleniem z nim rozmawiał. Zdarzało się zgoda, że go wolano do kancelarii pana Glasa, a pan fabrykant pokazywał mu maszyny nowe, pożyczając książki fachowe i zachęcał do pracy.

Nikt nie umiał sobie wytłumaczyć, skąd się wzięła taka przychylność prze-

łożonych dla sieroty. Ogólnie przecie wiadomo, że Lis przyczynił się swego czasu głównie do wydalenia ojca Frankowego z pracy i że pan Glas temu się nie sprzeciwił. Dlaczego okazują ci dwaj ludzie tyle życzliwości synowi tego, którego nie lubili?

Ludzie, jak to zwykle bywa, domyślali się rozmaicie; jedni twierdzili, że Glas i Lis syna chcą wynagrodzić za to, że ojca skrzywdzili, inni znów potrząsali głową i nie wierząc w szczerość uczucia dwóch przełożonych, wietrzyli poza tą przyjaźnią interes, prosty żydowski interes. Ci dwaj ludzie chcą czegoś od Franka i dlatego tak go pieczą. Nikt jednak nie mógł się domyślić, o co by im chodziło.

Z czasem wszyscy przywykli do tego stanu rzeczy, a Franek, mimo że był tylko uczniem, stał się ważną w fabryce osobą. Bywało, że robotnicy udają się do niego, gdy chcą pana Glasa o co prosić; zrazu Franek chodząc z temi prośbami do fabrykanta; skoro go jednak monter Lis ostrzegł, ażeby panu Glasowi się nie narażał, wymówił się proszącym.

— Czemu ty się zajmujesz innymi — mówił mu Lis — przede wszystkim dbaj o siebie. Każdy powinien starać się w pierwszym rzędzie o swoje dobro, o swój dobrobyt. Jeżeli pan Glas cię lubi, korzystaj z tego; niech ci zarobku po-

tak, że pomimo zbyt skromnych dochodów mógł dawać jałmużnę ubogim. Na grobie jego działy się liczne cuda, to też Kościół policzył go do grona Świętych. Jest patronem rolników.

Mimo wielkiej czci, jakiej doznaje św. Izydor u ludu wiejskiego (rolnicze-

go) na całym Śląsku, niema tu ani jednego kościoła pod wezwaniem jego. Natomiast nierzadko napotykamy w naszych świątyniach ołtarze z obrazem czy figurą św. patrona oraczy.

Czy jesteś już członkiem Z. O. K. Z.

— Właśnie dlatego, żeś młody, — przerwał mu Lis — mówię ci to wszystko, ażebyś zawczasu poznał życie i stosunki między ludźmi. Majątek — to grunt...

Nieraz powtarzały się takie rozmowy między Lisem a Frankiem i zwolna zaczęło się w sercu młodego dokonywać przeobrażenie. To, co ojciec i matka przez wzorowe wychowanie w niem zaszczytliwie, wiedło niepodlewane wodą chrześcijańskiej mądrości, a natomiast, jak chwasty olbrzymie, zaczęły wykwiatać na niwie tego serca, rośliny szkodliwe sadzone przez Lisa i innych. Chciwość, żądza bogactwa, sobkostwo, nieczułość na niedolę innych, to wszystko przyduszało kwiaty cnót chrześcijańskich. Franek nie wiedząc o tem, stawał się innym, chociaż pozornie zmiany po nim znać nie było.

Po każdej takiej rozmowie z Lisem wychodził Franek zamyślony z fabryki i idąc rozważał każde słowo. Nie mógł przed sobą samym udowodnić, że to, co Lis mówił, było nieprawdą, więc zaczynał w to wierzyć.

Ale nie dość na tem. W kancelarii p. Glasa słyszał nieraz zdania, które burzyły mu jeszcze więcej to, co z domu wyniósł.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Województwo śląskie.

* **Płatność podatku przemysłowego od obrotu za rok 1932.** Na terenie województwa śląskiego zgodnie z art. 79 ustawy o państ. podatku przemysłowym rozesłane zostały nakazy płatnicze na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1932 dla przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania sprawozdań publicznych, dla zajęć przemysłowych, samodzielnich i zawodowych oraz, że w urzędach skarbowych, gminnych i magistratach wyłożone zostały listy imienne płatników podlegających powyższemu podatkowi do wglądu na przeciąg 4 tygodni od dnia 15 kwietnia 1933 r. poczynawszy.

Od nakazów płatniczych przysługuje płatnikom prawo wniesienia odwołań do komisji odwoławczej dla spraw państwowego podatku przemysłowego przy wydziale skarbowym Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach w terminie do dnia 15 maja 1933 r. Wymierzone kwoty podatku po odliczeniu wpłaconych zaliczek winny być uiszczone w terminie do dnia 15 maja 1933 r. Należności tego podatku nieuiszczone w powyższym terminie zostaną w myśl postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. ściągane przymusowo wraz z narzuceniami karami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi.

* **Z pobytu delegacji sowieckiej na Śląsku.** W dalszym ciągu swego pobytu na Śląsku delegacja gospodarza Z. S. R. R. po powrocie z Krakowa zwiedziła w poniedziałek kilka hut żelaznych. Wczoraz część wycieczki odjechała do Łodzi, a pozostali na Śląsku uczestnicy wycieczki zwiedzili we wtorek 9 bm. huty cynkowe.

* **Nowa fala zwolnień zaznacza się na kopalniach.** Do kom. demobilizacyjnego wpłynął wniosek Zarządu Gwarectwa Kopalni w Rudzie o zredukowanie całej załogi w liczbie 800 robotników na kopalni „Emma”, celem unieruchomienia tej kopalni, oraz wniosek o redukcję 550 osób na kopalni „Anna” w Pszowie.

Jednocześnie zgłoszono wniosek o przedłużenie zamknięcia kopalni „Charlotte” na dalsze 24 miesiące, a więc na dwa lata.

W piątek u kom. demob. odbędzie się konferencja w sprawie redukcji na kopalniach „Wujek” i „Maks”, należących do Zakładów Hohenlohego w Welnowcu.

Z Katowickiego

Połączenie telefoniczne Katowice — Indie brytyjskie.

Katowice. Dyrekcja Poczty i Telegrafów w Katowicach donosi: Z dniem 8 maja rb. wprowadzono ruch telefoniczny między Katowicami i Bielskiem z jednej strony a miejscowościami Bombay i Poona w Indiach brytyjskich z drugiej strony. Opłata za trzuminutową rozmowę zwykłą między Polską a Indiami brytyjskimi wynosi 187 fr. 50 ct. i za każdą dalszą minutę lub część tejże 1/3 powyższej stawki.

Wypożyczenie dzieci do I. Komunii św.
Katowice. Katowicki okręg „Caritas” składa w imieniu biednych dzieci serdeczne „Bóg zapłać” Górnośląskiej Wytwórni Chemicznej za pokrycie kosztów całego wyposażenia oraz pp. budow. L. Dembińskim za częściowe wyposażenie dziecka do I. Komunii św.

Spłonął samochód.

Katowice. Dnia 7 bm. po południu około godz. 19,30 na ul. Francuskiej w Katowicach w czasie jazdy, wskutek wadliwego działania motoru zapalił się samochód osobowy dyr. kop. Piotrowskiego Bronisława, zam. w Rudzie. Pożar zniszczył karoserię i wyrządził szkodę na około 2 000 zł.

Para narzeczonych pod kołami pociągu.
Szopienice. Dnia 8 bm. o godz. 4,35 rzucił się pod pociąg towarowy na przestrzemi pomiędzy Szopienicami a Murkami szeregow. 73. p. p. w Katowicach 22-letni Kukłok Wiktor z Giszowca wraz z narzeczoną 19-letnią Heleną Wojtyczkówną również z Giszowca i ponieśli śmierć na miejscu. (k)

Listy naszych Czytelników.

Wspaniały przebieg wiecu manifestacyjnego.

+ **Dąbrówka Wielka.** Dnia 30 kwietnia z inicjatywy Z. O. K. Z. zwołany został wiec publiczny protestacyjny. Do wypełnionej ludnością sali przemawiali pos. p. Ziętek BB. i pos. p. Wieczorek N. P. R. Zebrani rzesistami oklaskami przyjmowali niektóre momenty, w których mówcy nawoływali do zgody i wspólnej akcji wobec zakusów rewizjonistycznych itp. Po obszernych i treściwych referatach postów dwóch stronnictw, zabrał głos przedstawiciel Z. O. K. Z. prof. Miłowka, który operując ścisłymi datami przedstawił nam z historii nasze prawa odnoszące się do Gdańska, Pomorza i Górnego Śląska. Zebrani w liczbie około 800 osób, gromkimi okrzykami podnosili głos: „Nie damy ani cala swej ziemi, natomiast domagamy się zwrotu Macierzy wszystkich ziem, które przed wiek. zostały nam podstęp. i nieprawnie zabrane”. Na zakończenie przedstawiciel Zw. Powst. Śl. p. Zembok z Szarleja, w kategoriach słówch piętnował stosunki w jakich znajdują się nasi bracia pod knutem hitlerowskim, piętnując miejscowych zwolenników szowinizmu niemieckiego, nawołując do czujności aż do zwycięstwa. Mimo gorączkowego nastroju przebieg wiecu był spokojny. Na zakończenie odśpiewano hymn: „Jeszcze Polska nie zginęła” i przewodniczący p. N. zakończył zebranie hasłem „Cześć Ojczyźnie”. (s)

Ognisko harcerskie.

+ **Wielkie Hajduki.** Z okazji święta patrona harcerstwa św. Jerzego, urządziła II męska drużyna harcerska im. Tadeusza Kościuszki z Wielkich Hajduk na t. zw. górze „Apostoła” koło Panewnika wielkie ognisko harcerskie. Na wstępie ogniska odbyły się ćwiczenia z zakresu techniki harcerskiej jak: tropienie, podchody, sygnalizacja itp. O godz. 19 rozpalono wielkie ognisko, które zajął drużynowy phm. Henryk Nawrat.

Z Królewskiej Huty

Wpisy do państwowego gimnazjum matematyczno - przyrodniczego.

Król. Huta. Dyrekcja państwowego gimnazjum matem. - przyrodn. w Król. Hucie (ul. św. Piotra 5) przypomina i. n. iż, że wpisy do I klasy nowego typu, oraz do kl. IV—VII przyjmuje się codziennie do 11 maja rb. włącznie w godz. od 11—13 w kancelarii dyrektora.

Kradzież biżuterii.

Król. Huta. W ub. miesiącu skradziono z mieszkania przy ul. Mickiewicza nr. 46 na szkodę Marji Kasek 2 złote obrączki, złoty pierścionek damski i 2 zegarki damskie.

Z Świętochłowickiego

Ładny braciszek.

Wielkie Hajduki. W pierwsz. dniach bm. Paweł Dziecko lat 19 z W. Hajduk skradł bratu Wilhelmowi z kasetki przy mocowanej w szafie 600 zł. w banknotach i bilonie, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku. Jest on wzrostu około 175 cm., średniej budowy ciała, bez zarostu, ubrany w granatowy garnitur, siwą cyklistówkę i czarne trzewiki. (s)

Z Pszczyńskiego

Pielgrzymka do Częstochowy.

+ **Panewnik.** Dnia 14 maja rb. o godzinie 6 wyrusza specjalnym pociągiem z kościoła oo. Franciszkanów w Panewniku pielgrzymka do Matki Boskiej JasnoGórskiej. Pociąg wraca do Panewnika o godz. 9 wieczorem tegoż samego dnia. Koszta pielgrzymki wynoszą 5,20 zł. Zgłoszenie skutecznie trzeba do piątku 12 maja u brata odźwiernego przy klasztorze. (p)

Połączenie gmin.

+ **Goczałkowice.** Gminy Goczałkowice Górne i Dolne zostały połączone w jedną gminę pod nazwą „Goczałkowice”.

Na dalszy program ogniska złożyły się popisy chórowe zastępów, liczne wesołe monolog, kuplety itp. Okolicznościową gawędę wygłosił druh drużynowy Nawrat. Późnym wieczorem dopiero zakończono tę wzniosłą imprezę, która długo pozostanie w miłej pamięci u harcerzy i publiczności. (s)

Dziesięciolecie pracy Związku Obrony Kresów Zachodnich.

+ **Łagiewniki.** W niedzielę, dnia 30 kwietnia br. obchodził Związek Obrony Kresów Zachodnich w Łagiewnikach uroczystość 10-letniej rocznicy założenia koła Z. O. K. Z. w tej miejscowości. Nad uroczystością przyjął protektorat p. starosta Szaliński ze Świętochłowic. Rozpoczęła się ona nabożeństwem w kościele parafialnym w Łagiewnikach, poczem w godzinach popołudniowych odbyła się uroczysta akademja na sali p. Szalonka, która skupiła przedstawicieli wszystkich polskich organizacji i stowarzyszeń bez względu na różnice odcięcia politycznych, wykazując temsamem solidarność społeczeństwa polskiego w Łagiewnikach na odcinku walki z nalożeniem niemieckim. W uroczystej akademji, która skupiła około 500 osób, uczestniczył p. naczelnik Rybarz, nadzorca Ryszka, ks. wikary Salbert itp. Na program akademji złożyły się przemówienia przedstawicieli różnych organizacji, produkcje towarzystwa śpiewu „Moniuszko”, sprawozdanie z 10-letniej działalności koła Z. O. K. Z., wygłoszone przez prezesa p. Fr. Szklarkę, odczyt mgr. Gałkiewicza, omawiający stosunek społeczeństwa polskiego do zagadnień odniedmienia kresów zachodnich i t. p. Po akademji odbyło się na sali p. Szalonka wieczera taneczna. Uroczystość przygotowana starannie przez komitet nie tylko zobrazowała wyniki prac społeczeństwa łagiewnickiego na froncie antyniemieckim, lecz również skonsolidowała go w dalszej zgodnej współpracy. (s)

ce Zdrój”. Obecnie została zamianowana komisaryczna rada gminna, do której weszli: prezes Związku robotników rolnych i leśnych Z. Z. P. p. Paweł Karuga, kolejarz p. Józef Harazin, rolnicy pp.: Jerzy Zmiej i Paweł Zimnol, rzemieślnicy pp. Ludwik Paliczka i Jan Wojtyła oraz robotnik p. Franciszek Czyż. Rada ta na najbliższym posiedzeniu wybierze naczelnika i dwóch ławników. (p)

Przygotowania uroczystości 10-lecia L. O. P. P.

+ **Piotrowice.** Zarząd kolejowego koła L. O. P. P. warsztaty wagonowe Piotrowice - Ligota pod przewodnictw. prezesa p. inż. Piętki i komitetem wykonawczym z p. Janotą na czele, postanowił przypadającą uroczystość 10-letniej rocznicy i tygodnia LOPP. urządzić jak najwspanialej z następującym programem: 1. w sobotę 13 maja rb. capstrzyk, 2. niedziela 14 bm. o godz. 11,30 koncert orkiestry warsztatów kolejowych przed urzędem gminnym w Piotrowicach. Godzina 16 koncert w ogrodzie p. Cieplego, wstęp bezpłatny. Godz. 19 wieczornica z następującym programem: Występ orkiestry i chóru warsztatów kolejow. Referat. Odegranie humoreski, tańce działowy szkolnej, występ mandolinistów. Na zakończenie zabawa taneczna. 3. W niedzielę 21 maja o godz. 11,45 koncert przed dworcem Kat.-Ligota. O godzinie 14,45 zbiórka i wymarsz do Zadzola, gdzie odbędzie się wielki festyn ludowy, podczas którego koncertować będzie orkiestra kolej. Tańce na wolnym powietrzu, strzelanie o nagrody i wiele innych niespodzianek i urozmaiceń. Zależnie od warunków technicznych odbędzie się pokazowe loty szybowcowe, holowane za samochodem. (p)

Dobytek poszedł z dymem.

Łąka. Dnia 5 bm. przed południem z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny wybuchł pożar w zabudowaniach Józefa Putka w Łące i zniszczył doszczętnie drewniany dom mieszkalny wraz z zapasami słomy i siana, garderobę męską i damską, bieliznę z wewnętrznym

urządzeniem, czem wyrządził szkodę na około 12 000 zł. W akcji ratunkowej brały udział straż pożarna z Wisły Wielkiej i Łąki przy pomocy mieszkańców. (p)

Z Rybnickiego

Zjazd śpiewaczy.

+ **Rybnik.** Zjazd śpiewaczy w Rybniku, który odbędzie się 11 czerwca rb. zapowiada się wspaniale. Główną atrakcją będą chóry masowe, które wykonają utwory Chopina ku uczczeniu 83-iej rocznicy jego śmierci. Wykonane zostaną utwory: a) na chóry mieszane Fr. Chopina „Polonez A-dur”, „Życzenie” i „Precz z moich oczu”; b) na chóry męskie Chopina „Hulanka” i „Marzenie”. Ponadto w zawodach śpiewaczych wezmą udział najlepsze chóry, których się zgłosiło dotychczas 21.

Święto ognia.

+ **Żory.** W dniu 11 maja 1702 nawiedził miasto wielki pożar, który zamienił w kupę gruzów i popiołu niemal wszystkie zabudowania mieszkalne i gospodarcze. Przeszło 230 lat minęło od tego nieszczęścia, a katolicy mieszkający rokrocznie obchodzą tak zwane „święto ognia”, połączone z uroczystym nabożeństwem o odwrócenie podobnych klęsk żywiołowych w przyszłości. Także w bieżącym roku (w środę 11 bm.) odbędzie się w kościele parafialnym uroczyste nabożeństwo, po którym wyjdzie procesja na rynek. Niewątpliwie parafia nie również w tym roku wezmą liczny udział w święcie. (r)

Rodzice, zważajcie na dzieci!

Żory. Dnia 7 bm. po południu na ul. Mikołowskiej w Żorach, 28-letni Emil Żabka, jadąc motocyklem, najechał przebiegającego przez jezdnię 3-letniego Sylwestra Szędziolorza z Żor, który doznał okaleczenia głowy i wstrząsu mózgu. Odstawiono go do szpitala miejscowego. (r)

Zjazd śpiewaków okręgu wodzisławskiego.

+ **Wodzisław.** Wzorem lat ubiegłych, ruchliwy zarząd okręgu wodzisławskiego Śląskich Tow. Śpiewaczych, ustalił program tegorocznego zjazdu śpiewaczego, odbyć się mającego w dniu 11 czerwca 1933 r. Jak nas informują zjazd ten odbędzie się w formie wielkiej wycieczki śpiewaczej do lasów dóbr ks. Lichnowskiego, na pograniczu niedaleko Raciborza, w Brzeziu. Impreza śpiewacza rozpocznie się nabożeństwem polowym, a po południu występy chórów okręgu wodzisławskiego z pieśniami popisowymi, poczem zabawa ludowa z tańcami na specjalnie na ten cel wybudowanym podjum. Wieczorem bardzo urozmaicony program: nocne świętojańskie, puszczanie sztucznych ogni i rakiet, odtęśnienie mazura i krakowiaka przez śpiewaczki - gospodarzy zjazdu, tow. śpiewu „Echo”, Syrynia. Wszyscy, biorący udział w występach z pieśniami popisowymi, otrzymają bezpłatny smaczny obiad z bufetu, urządnego staraniem komitetu zjazdowego. (r)

Z Lublinieckiego

Sędziwy wiek.

+ **Pawonków.** Dnia 4 bm. obchodziła najstarsza obywatelka Pawonkowa, Ernestyna Wieczorkowa, 89-lecie urodzin. Mieszka ona w Pawonkowie od wyjścia za mąż w roku 1861, znajduje się dotychczas w czystym zdrowiu, czyta bez okularów, wykonuje swe prace przy codziennym czyszczeniu kościoła miejscowego i utrzymuje się przy swoim synu. Jej i zmarłemu jej mężowi († w roku 1899), parafia ma do zawdzięczenia opiekę nad czystością kościoła miejscowego, w którym nieboszczyk pracował jako kościelny przez 39 lat. Sędziwa niewiasta wychowała 12 dzieci, które prawie wszystkie żyją. Wielka jest liczba kochających ją wnuczków i wnuczek. Oby Pan Bóg dał jej i nadal jak najlepsze zdrowie i zachował ją przy życiu długie jeszcze lata pośród krewnych, wnuków i całego obywatelstwa gminy, którego szacunkiem i poważaniem się cieszy. (l)

Z przebiegu święta Konstytucji na Śląsku.

Z uroczystości 3 Maja na kopalni Szarlej-Biały.

§ Brzeziny. Uroczystość święta narodowego na kopalni Szarlej-Biały miała w tym roku charakter niezwykle uroczysty. Szczyt piękna tej uroczystości, to zrozumienie obowiązków narodowo-obywatelskich wszystkich członków załogi pracującej, który dla upiększenia pochodu (mimo że pp. urzędnicy orkiestrę doborową zamówili) samorzutnie zgłosili swą wolę podjęcia kosztów drugiej orkiestry. Zaraz z rana zdążyli na teren kopalni robotnicy z Wielkiej Dąbrówki, W. Piekar, Szarleja, Kamienia, Brzozowic i Bobrownik, do której się przylączyły organizacje półwojskowe na czele doborowej bobrownickiej orkiestry. Kierownik kop. p. inż. Rumsek wygłosił bardzo treściwy i pouczający referat historyczny, porównując niebezpieczeństwo czasów obecnych do czasów tych, w których nasi przodkowie zgodnie uchwalili Konstytucję, nawołując do zgody i jedności. Zebrani samorzutnie wnieśli okrzyk: Bronić będziemy honoru i swej ziemi, tak nam dopomóż Bóg! Pochód ruszył na nabożeństwo i na rynku połączył się z pochodem gminnym i wzrósł do olbrzymich rozmiarów. Po nabożeństwie w tym samym porządku pochód ruszył na rynek. Tu naczelnik gminy p. Gąsior przemówił do zebranych, nawołując do wspólnej akcji przeciw szowinizmowi i tytaryzmowi. Po owacyjnych okłaskach i odśpiewaniu hymnu narodowego puszczone gołębie pocztowe i pochód przebiegał przed pomnikiem Nieznanego Żołnierza. Pochód kop. znowu się odłączył, udając się do parku obok kopalni na skromny posiłek. Przy dźwiękach orkiestry bracia robotnicy na chwilę zapomnieli o trudach życia codziennego, uczucia nar. łowe nie pozwalały myśleć o akordzie coli i taryfie, lecz zabierano o sprawach narodowych, solidaryzując się z przemówieniami patriotycznych kolegów o współpracy.

Uczestnik.

§ Jedłownik. Tegoroczna uroczystość 3 Maja była w tutejszej miejscowości wspaniałą manifestacją narodową. Rozpoczęła ją zbiórka towarzystw, związków oraz dzieci szkolnych na podwórzu szkolnym, skąd ruszono pochodem na nabożeństwo, a następnie przy dźwiękach orkiestry przez wioskę na groby powstańców. U stóp pomnika Z. P. Śl. złożono wieńce a miejscowy ks. prob. Januszewicz wygłosił okolicznościowe kazanie. Po odśpiewaniu „Roty” pochód ruszył na plac zbiórki, gdzie go rozwiązano. Wieczorem odbyła się staraniem grona nauczycielskiego szkoły w Jedłowniku na sali miejscowej gospody uroczysta akademja, na którą złożyły się występy chóru dzieci szkolnych pod dyr. kier. szkoły. W dalszym ciągu programu kier. szkoły p. Henryk Adamczyk wygłosił przemówienie zakończone owacją na cześć naszej Ojczyzny. Dalej dziatwa szkolna odegrała sztuczki teatralne oraz wystąpiła z deklamacjami. Wypełniona po brzegi publicznością sala darzyła młodych aktorów hucznymi okłaskami. Po uroczystej akademji odbyła się zabawa taneczna. Bawiono się ochoczo i spokojnie. Za urządzenie tak pięknej wieczornicy należy się uznanie i podziękowanie miejscowemu nauczycielstwu z kier. szkoły na czele, które bezinteresowną pracą dokłada wszelkich starań, ażeby każda uroczystość narodową postawić na jaknajwyższym poziomie. Również należy się uznanie naczelnikowi gminy, ochotniczej straży pożarnej i miejscowej grupie Związku Powstańców Śląskich. Obywatel.

§ Wyry. Tegoroczne uroczystości 3-majowe wypadły w Wyrych imponująco. Przypisać to należy wyjątkowej jedności narodowej, jaka zapanowała, a zarazem staraniom komitetu obchodów i uroczystości narodowych, jaki w Wyrych od roku zgórą, pod prezesa swego założyciela p. kierownika Rączki, rozwija owocną działalność. Już drugiego maja wieczorem zgromadziły się na placu szkolnym prawie wszystkie organizacje miejscowe i z Gostyni, rada

gminna, dziatwa szkolna i obywatelstwo, skąd po uformowaniu się ruszono przy dźwiękach orkiestry, ze śpiewem narodowym na ustach, w pochód dokoła wsi. Capstrzyk zakończono przemówieniem na placu szkolnym, odśpiewaniem hymnu narodowego i „Roty”, poczem ruszono z muzyką do „Mrozkowej Skąły”, gdzie przy nastrojowym ognisku biwakowano do późnej nocy.

W dniu 3 maja uduły się wszystkie miejscowe organizacje jakoteż niezorganizowane obywatelstwo i dziatwa szkolna ze sztandarami i muzyką do kościoła na uroczyste nabożeństwo, podczas którego śpiewał miejscowy chór kościelny. Wieczorem tego samego dnia zgromadziła się jeszcze raz ludność miejscowa na uroczystą akademję w salach p. Seemana. Na obfity program akademji składały się deklamacje dzieci, występy chórów: szkolnego i S. M. P., przemówienia, melodeklamacje harcerek, kwartet i odegranie 2-aktowej sztuki patriotycznej przez miejscowe Stow. Młodzieży Polskiej. Licznie zebrana publiczność nagradzała rzesistami okłaskami wykonawców programu, który zakończył naczelnik gminy, p. Marekwa, dziękując zebranym za przybycie, a komitetowi i gronu nauczycielskiemu za poniesione trudy w związku z uroczystością. Uroczystości zakończono zabawą taneczną. Tegoroczne uroczystości majowe w Wyrych, jednocząc w współpracy wszystkich, bez względu na odcienie politycznych przekonań, na różnice partyjne czy wyznaniowe, są najlepszym dowodem jak wiele da się osiągnąć przy dobrej woli pewnych czynników. Da Bóg, że w przyszłości da się osiągnąć jeszcze więcej.

Obecny.

† Rybnik. Miasto Rybnik obchodziło tegoroczne święto 3-go maja wspaniale. Ludność brała w obchodach gremjalnie udział i nie było w tym roku rozbijania uroczystości. We wtorek

wieczorem o godzinie 6 wyruszył pochód na cmentarz, celem złożenia wieńców przy pomniku dla poległych. Na cmentarzu przemówił ks. dziekan Reginek, poczem odbył się capstrzyk przez miasto. W środę 3 maja rano zbierały się: wojsko, szkoły i stowarzyszenia na rynku, poczem pochód wyruszył na nabożeństwo do kościoła św. Antoniego, które się odbyło o godzinie 9. Kazanie wygłosił ks. misjonarz Szudaj. Podczas Mszy św. śpiewało stowarzyszenie „Seraf” na głosy. Zarazem odbyła się na placu kościelnym druga Msza św. dla wojska i dzieci szkolnych. Po nabożeństwie odbył się pochód przez miasto. Na rynku przemówił p. wicestarosta Łukowiecki. Po odśpiewaniu „Roty” i odegraniu hymnu narodowego, pochód został rozwiązany.

Istebna. 3 Maja stał się na ziemi cieszyńskiej prawdziwym świętem narodowym, a to z powodu przeznaczenia tego dnia jako dnia Macierzy Szkolnej. W czasach niewoli połączono słusnie z dniem wiekopomnej Konstytucji z dniem pamięci o Macierzy Szkolnej, bo ta w myśl wskazań Konstytucji, dała nam szkoły polskie z gimnazjum cieszyńskim na czele. To też lud śląski czci pamięć obu i Konstytucji 3-go Maja i Macierzy Szkolnej godnie po dziś w tym dniu. I nasz zakątek górski nie pozostał w tyle. Wieczorem 2-go maja urządzono pochód z parku Stalmacha, gdzie o wartości i trwałości 3-go Maja przemówił ks. prob. Grim, poczem po odegraniu hymnu narodowego przez kapelę SMP. wyruszył wspaniały pochód pod pomnik Wolności na Krzyżową do Jaworzynki. Na drugi dzień już od wczesnego rana obchodziła kapela domy — wygrywając marsza i piękne kawałki muzyczne, drugi to już rok zamiast na 1 maja grała na 3-go. O godz. 9 było uroczyste nabożeństwo, które odprawił

ks. wik. Mamzer, przemawiając serdecznie od ołtarza. Po nabożeństwie zebrały się prawdziwe masy ludności przed kościołem, dochodzące ponad dwa tysiące, by protestować publicznie przeciwko gnębieniu polskości przez rozprowadzone prusactwo. Wiec zagali p. kier. Urbaczka, wyluszczaając zebrany, dlaczego się gromadzimy i protestujemy, poczem oddał głos wybranemu przewodniczącemu p. wójtowi Proboszczowi. Jako pierwszy mówca wystąpił ks. proboszcz Grim, wskazując na Niemcy po wojnie, żebrzące o pokój i na dzisiejsze, chcące Europy warunki współzycia dyktować mieczem i karabinem. Tylko wspaniałomyślność, a raczej słabość sąsiadów zawiniły dzisiejsze gwałty, które chcą przekreślić traktat wersalski i przemocą sięgać po nasze Pomorze i G. Śląsk. Mocne słowa zrobiły wrażenie, co przejawiało się w zaciśniętych pięściach i okrzykach. Drugi mówca p. kierownik Traczewski wskazał na marny charakter dzisiejszego prusactwa, wzywając, by władze gwałtem na gwałt odpowiedziały i polecając bojkot towarów niemieckich, zakaz gazet i książek niemieckich i wszystkiego, co tchnie duchem prusactwa, jako odwet polski. Hymnem narodowym, odegranym przez kapelę SMP. i odśpiewanym przez publiczność, jak również „Rotą” zakończono tę wspaniałą manifestację, jakiej jeszcze Istebna nie widziała. Wieczorem odbyła się akademja 3-cio majowa, na którą się złożyły: występy orkiestry smyczkowej kapeli Macierzy, przemowa ks. prob. Grima o wskazaniach 3-cio majowych na przyszłość, zwłaszcza dla naszej ziemi kresowej i odegranie sztuki teatralnej, oddanej rzeczywiście po mistrzowsku. Tak Istebna uczciła tę wiekopomną Konstytucję, zarodek żywotności narodu polskiego. Inne wioski Jaworzynka i Koniaków osobnymi obchodami i uroczystościami dopełniły pamięć tego wielkiego dnia Polski. (c)

Z Śląska Opolskiego.

Zmiany w duchowieństwie.

Zatwierdzony został wybór ks. prob. Henryka Ballona w Wiśnicy na dziekana dekanatu toszeckiego.

Przeniesieni odn. ustanowieni zostali: ks. Bernard Kudlek z Król. Nowejwsi kapelanem przy kościele N. M. P. w Bytomiu. Nowowysiężony ks. Konrad Kowalczyk z Król. Nowejwsi kapelanem w Prudniku. Ks. Maks Poloczek z Prudnika kapelanem w Rokitnicy. Ks. Jan Kaliga z Rokitnicy kapelanem w Król. Nowejwsi. Ks. kapelan Jerzy Maika z Bytomia kuratorem w Grodzisku. Ks. Franciszek Lammich z Welzów proboszczem w Przychodzie. Nowowysiężony ks. Joachim Schlegel drugim kapelanem przy kościele św. Barbary w Bytomiu.

Z Bytomskiego.

W dniu 3 maja rb. zakład kalek św. Ducha w Bytomiu obchodził jubileusz 25-lecia istnienia swego. J. E. ks. kardynał dr. Bertram celebrował w kaplicy zakładu pontyfikalną Mszę św., na której byli obecni liczni przedstawiciele władzy państwowej, prowincjonalnej i miejskiej. W okresie minionych 25 lat opiekowano się w zakładzie 4588 kalekami, przeważnie dziećmi w wieku od 7 do 14 lat. W roku założenia było w zakładzie tylko 32 pacjentów. Nadmienić wypada, że zakład kalek w Bytomiu powstał dzięki polskiej fundacji w Chorzowie (Bożogrobów z Miechowca w roku 1299). Ci to Bożogrobów złożyli w Chorzowie szpital, który przeniesiono do Bytomia w czasie panowania księcia bytomskiego Kazimierza II. Przy tej fundacji były bogate majątki ziemskie, które ks. kardynał Kopp sprzedał fiskusowi pruskiemu a za pieniądze uzyskane ze sprzedaży, właśnie założył zakład kalek w Bytomiu.

W ubiegłym roku rozpoczęto w Mikulczycach budowę drugiego kościoła katolickiego pod wezwaniem św. Teresy. Długa zima wpłynęła na przerwanie prac budowlanych, które w tych dniach

podjęto na nowo. Roboty zostaną tak przyspieszone, że jeszcze w tym roku odprawić się będą nabożeństwa w nowej świątyni.

Z Zabrskiego.

Policja w Zabrze aresztowała 4 członków socjalistycznego Reichsbanneru. Wśród aresztowanych znajduje się były dyrektor zabrskiego okręgu pracy.

W ubiegłym tygodniu rozwiązano po gotowie robotniczej kolony sanitarnej w Zabrze. Kolonę tę zastąpił oddział Czerwonego Krzyża, pod którego komendą członkowie byłej robotniczej kolony sanitarnej spełniają nadal swe czynności.

Zamieszkała przy ul. Uferstrasse 5 w Zabrze niezamężną Gertrudę T. znaleziono w jej mieszkaniu w stanie ciężkiego zatrucia. Pogotowie ratunkowe odstawiło ją do lecznicy miejskiej, gdzie wkrótce potem zmarła. Stwierdzono, że zażyła truciznę na karaluchy (szwabę).

Socjalistyczny dom robotniczy w Zabrze obsadziły hitlerowskie oddziały bojowe. Znajdujących się tamże trzech sekretarzy związkowych zawieszono w urzędowaniu. Cały robotniczy ruch zawodowy został podporządkowany ruchowi hitlerowskiemu. Komisarzem związków zawodowych został zamianowany sztygar Zeppner.

Podczas zabawy 13-letni uczeń szkolny Maks Łyska z Zabrze zamierzał przeskoczyć płot, przyczem zawisł na sztachetach i rozpruł sobie brzuch. Pogotowie ratunkowe odstawiło go do lecznicy knapszaftowej.

Z Gliwickiego.

Niezwykłą sensację wywołało na całym Śląsku Opolskim aresztowanie znanego w najszerzych kołach dyrektora linii lotniczej von Arnima, jednego z założycieli Lufthansy. Na zarządzenie władz prokuratorskich przeprowadzono szczegółową rewizję w mieszkaniu prywatnym dr. Arnima i w biurach lotniska

w Gliwicach, gdzie von Arnim piastował również stanowisko dyrektorskie. Narazie brak wszelkich szczegółów tej afery. Von Arnim został osadzony w więzieniu sądowym.

Na przymusowy urlop musiał pójść kierownik stacji nadawczej w Gliwicach Paweł Kania. W miejsce jego mianowano kierownikiem stacji nauczyciela i dotychczasowego kustosa muzeum bytomskiego Huberta Kotziasa. Kotzias jest specjalistą przyrodoznawstwa na Śląsku.

Hitlerowcy w Gliwicach obsadzili miejscowy socjalistyczny dom robotniczy. Przytem wykryto podobno jakieś nadużycia, o które się posadza sekretarza związkowego Bienkowskiego, którego aresztowano. Sprawą zajął się prokurator.

Prokuratura w Gliwicach — jak donoszą gazety hitlerowskie — prowadzi dochodzenie przeciwko burmistrzowi Geislerowi i członkom magistratu w Gliwicach, dr. Axerowi i dr. Warlo, podejrzanym o korupcję. Powodem dochodzeń karnych przeciwko usuniętym dygnitarzom samorządowym ma być lekomyślna gospodarka funduszami miejskimi.

Sąd w Gliwicach skazał za kradzież materiału wybuchowego i ciężkie włamanie: niejakiego Smółkę z Dzierżna na 2 lata 3 miesiące a niejakiego Steinweta na rok 3 miesiące ciężkiego więzienia.

Z Strzeleckiego.

W nocy na wtorek spaliła się posiadłość rolnika Jana Kolibaby w Suchej wraz z całym żywym inwentarzem. Kiedy pożar wybuchł, właściciel, stary już człowiek znajdował się sam w mieszkaniu i został zbudzony ze snu i wyniesiony z płonącego budynku przez sąsiadów. Reszta domowników była w karczmie na zabawie, urządzonej z okazji święta nacjonalistycznego.

Program radiowy.

Czwartek, 11 maja 1933 r.

Katowice. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.50 Komunikat meteorologiczny. 11.57 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Intermezzo muzyczne. 12.30 Komunikat meteorologiczny. 12.35 XXVI-ty koncert szkolny z Filharmonii Warszawskiej. 15.10 Komunikat eksportowy. 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.25 Intermezzo muzyczne. 15.35 „Kultura pokoju”. 15.50 Intermezzo muzyczne. 16.00 Hejnał i pieśni majowe z wieży Mariackiej w Krakowie. 16.25 Kurs średni języka francuskiego. 16.40 Odczyt pt.: „Szata roślinna a człowiek”. 17.00 Koncert kameralny. 17.40 Odczyt. 18.00 Muzyka lekka. 19.00 Mieczysław Mikula: Feljton sportowy. 19.15 Rozmaitości. 19.25 Komunikaty harcerskie. 19.30 Kwadrans literacki. 19.45 Prasowy dziennik radiowy. 20.00 Koncert wieczorny. W przerwie wiadomości sportowe oraz dodatek do prasowego dziennika radiowego. — 21.30 Słuchowisko Gustawa Morcinka pt.: „Burmistrzanka Grybelda”. 22.15 Muzyka taneczna. 22.55 Komunikat meteorologiczny. — 23.00—24.00 Muzyka taneczna.

Wrocław, Gliwice. 6.15 gimnastyka i koncert. 11.50 koncert. 14.05 płyty. 16.10 utwory fortepianowe. 16.55 koncert. 20.00 muzyka wesola. 21.10 koncert.

Morawska Ostrawa. 6.15 gimnastyka i rozmaitości. 10.10 koncert orkiestry 8 pp. 11.00 płyty. 12.30 i 16.10 koncert. 17.20 muzyka dla młodzieży. 17.50 płyty. 19.10 lekcja angielskiego. 20.20 słuchowisko. 21.00 koncert. 22.15 muzyka lekka.

Piątek, 12 maja 1933 r.

Katowice. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.50 Komunikat meteorologiczny. 11.57 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. — 13.20 Komunikat meteorologiczny. 15.00 Komunikat gospodarczy i urzędowa cedula giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach. 15.10 Komunikat eksportowy. 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.25 Chwilka lotnicza i przeciwważowa. 15.30 Chwilka morska i kolonialna. — 15.35 Intermezzo muzyczne. 16.00 Hejnał i pieśni majowe z wieży Mariackiej w Krakowie. 16.25 Przegląd wydawnictw periodycznych. 16.40 Odczyt. 17.00 Trzeci koncert wyróżnionych uczestników polskiego konkursu kwalifikacyjnego na II-gi międzynarodowy konkurs w Wiedniu dla pianistów i śpiewaków. 18.00 „O międzynarodowym dniu szpitalnictwa 12-go Maja”. 18.10 Muzyka lekka i taneczna. 19.00 Dyr. dr. Tadeusz Dobrowolski: „Pamiętki polskie Cieszyń”. 19.15 Rozmaitości. 19.25 Komunikaty sportowe. 19.30 Feljton. 19.45 Prasowy dziennik radiowy. 20.00 Pogadanka muzyczna (Karol Stromenger). 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. W przerwie feljton literacki. 22.40 Wiadomości sportowe. 22.45 Dodatek do prasowego dziennika radiowego. — 22.55 Komunikat meteorologiczny. — 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Wrocław, Gliwice. 6.15 gimnastyka i koncert. 11.30 koncert. 13.05 i 14.05 płyty. 16.30 koncert. 20.00 tańce. 20.30 koncert. 22.45 koncert.

Morawska Ostrawa. 6.15 gimnastyka i rozmaitości. 10.10 płyty. 12.10 płyty. 12.30 i 16.10 koncert. 17.05 koncert. 19.10 koncert smyczkowy. 20.00 opera.

Sobota, 13 maja 1933 r.

Katowice. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.50 Komunikat meteorologiczny. 11.57 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. — 13.05 Komunikat gospodarczy. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.15 Poranek szkolny ze Lwowa. 15.10 Komunikat eksportowy. 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.25 Wiadomości wojskowe i strzeleckie. 15.35 Słuchowisko dla dzieci „Hold Pruski”. 16.00 Hejnał i pieśni majowe z wieży Mariackiej w Krakowie. — 16.20 Intermezzo muzyczne. 16.40 „Granada”. 17.00 Skrzynka pocztowa cici Heli dla dzieci. 17.40 Odczyt. 18.00 Transmisja nabożeństwa majowego z kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze. 19.00 Rozmaitości. 19.10 „Technokracja” — nowy system ekonomiczny”. 19.30 „Na widokregu”. 19.45 Prasowy dziennik radiowy. 20.00 Muzyka lekka. W przerwach wiadomości sportowe oraz dodatek do prasowego dziennika radiowego. 22.05 Koncert Chopinowski w wykonaniu Mikołaja Orłowa. 22.40 Feljton. 22.55 Komunikat meteorologiczny. 23.00 Muzyka taneczna. 23.30 Wiadomości z kraju dla członków Polskiej Ekspedycji Polarnej na „Wyspie Niedźwiedziej”. 23.35—24.00 Muzyka taneczna (płyty).

Wrocław, Gliwice. 6.15 gimnastyka i koncert.

Odpowiedzi redakcji.

Premjówka. Ciekawy. Oredownik Samorządu Nr. 1 z dnia 10 stycznia 1932 roku głosi: Wodne od podatku budynkowego są budowle, przeznaczone na cele mieszkalne, nowowzniesione po 1 kwietnia 1924 roku, jak również części nadbudowane i przebudowane i to na przeciąg 10 lat od oddania budowy do użytku itd. Przeto nie potrzeba płać podatku budynkowego. Już zapłacony podatek budynkowy nie będzie zwrócony. Numer nam podany nie został wylosowany ani premjowany.

P. M. 14. Należy zwrócić się z odpowiednim wnioskiem do Dyrekcji Policji w Raciborzu oddział „für Ausländer”, który udzieli szczegółowych informacji. W tej chwili opcja jest niemożliwa, jedynie można się starać o obywatelstwo niemieckie, co jest połączone z wielkimi trudnościami i kosztami.

A. S. Godów. Wykupi Bank Polski w Rybniku za cenę około 100 zł. Kupując premjówkę w Spółdzielni prywatnej został Pan poszkodowany. Niejednokrotnie pisaliśmy w gazecie, by kupować papiery wartościowe tylko w bankach państwowych i to na miejscu.

Maria G. Jastrzębie. Stawki ubezpieczeniowe od ognia nie zostaną nigdy zwrócone, gdyż płaci się je za to, aby w razie pożaru otrzymać odszkodowanie. Jeżeli ubezpieczalnia od ognia wykluczyła ubezpieczonego od ubezpieczenia, to mniejsza szkoda z tem, gdyż mamy dużo innych ubezpieczalni, w których można się ubezpieczyć od ognia każdego czasu.

Gertruda H. Jastrzębie. Można wnieść podanie do Zakładu Ubezpieczenia od wypadków w Król. Hucie o podwyższenie renty wypadkowej z powodu pogorszenia skutku wypadku, lecz pogorszenie to musi być udowodnione świadectwem lekarskim. Wtedy dopiero Zakład rozpatrzy wniosek i wezwie wnioskodawcę do swego lekarza zaufanego w celu ponownego badania.

M. P. Lipiny. Programu wycieczki zmienić nie możemy, gdyż chcąc zwiedzić Wieliczkę, uczestnicy wycieczki musieliby bawić dwa dni w Krakowie. Podział wycieczki na 2 grupy także nie jest możliwy. Natomiast, kto chce pozostać w Krakowie, może tam wysiąść z pociągu wycieczkowego i w drugie święto przylączyć się do wycieczki. Naturalnie koszt przejazdu będą te same jak do Kalwarii, gdyż kolej wydaje do tego jednolite bilety. Pierwszeństwo w wycieczce mają czytelnicy nasi. 2.500 koron austriackich z sierpnia 1917 roku równają się 1,250 złotym.

P. 400. Tarn. Góry. Wieczorny posiłek winien być lekkostrawny i wcześniej spożywany, gdyż pełen żołądek przyczynia się do przykrych snów. Prócz tego należy pić przez czas dłuższy odwar z kozłku (waleriana) i gnioćnego jałowca. Zmieszać 25 gr. z każdego ziola i łyżkę tej mieszanki nalać ćwierć litrem wody; szczególnie przykryte gotować powoli przez 5 minut, pozostawić 15 minut na ciepłym miejscu, zcedzić i pić wieczorem krótko przed spoczynkiem. Dbać też trzeba o codzienny stolec. Niech Pan w ten sposób się leczy, lecz oprócz tego niech jeszcze co wieczór moczy nogi przed spaniem w ciepłej i zimnej wodzie (2 minuty w ciepłej, ½ minuty w zimnej, powtarzając to 3 razy i za każdym razem dolewając gorącej wody).

P. A. Z. Każdy lekarz-specjalista od chorób wewnętrznych leczy także choroby jelit i żołądka. Przy lecznicach uniwersyteckich, miejskich i brackich najwięcej lekarze — specjaliści mają sposobn. do leczenia różnych chorób, stąd też zasługują na większe zaufanie. Tych lecznic jest jednak tyle, że trudno wyliczać nazwiska lekarzy.

Do Imielina. Zarzuty podniesione w korespondencji są tak ciężkie, że przed dostarczeniem nam na nie niezbitych dowodów nie zamieścimy, chyba, że zgodzi się Pan na podpisanie korespondencji pełnym nazwiskiem.

Do Dąbrówki Wielkiej. Korespondencje o rocznym walnym zebraniu Z. O. K. Z. wydrukujemy.

11.30 koncert. 13.05 i 14.05 płyty. 16.35 koncert. 18.20 muzyka wieczorna. 20.10 koncert. 22.25 muzyka taneczna.

Morawska Ostrawa. 6.15 gimnastyka i rozmaitości. 10.10 muzyka wiejska. 11.00 płyty. 12.30 i 16.10 koncert. 17.20 lekcje czeskiego i niemieckiego. 17.50 esperanto. 18.25 koncert. — 20.00 koncert. 20.30 operetka.

waliśmy w zeszłym tygodniu, z drugiej skorzystać nie możemy, gdyż nadesłano nam ją z opóźnieniem, z powodu czego stała się nieaktualną.

Do Pawłowa. Na zapytania anonimowe (bez podpisu) nie odpowiadamy, w tym wypadku jednak czynimy wyjątek. — 1. Sybilla była wróżką, która miała oddać siedm ksiąg przepowiedni królowi rzymskiemu Tarkwinuszowi. Zagięły one, albo raczej wcale nie istniały, ale wedle nich nazywano później wszystkie spisane przepowiednie księgami sybilińskimi. Wiara w prawdziwość tego rodzaju przepowiedni jest oczywiście przesadą, a żywią ją tylko ludzie niewykształceni. 2. Globus jest to kula, przedstawiająca kulę ziemską z obrazem lądu i mórz na niej. Używa się tej kuli do nauki geografii w każdej szkole powszechnej.

K. G. 100. Poprawnie należy pisać w liczbie mnogiej: cygara, papierosy, tytonie. Bardzo słusznie; należy trzebić wszelkie dziwolągi językowe i dbać o czystość pisowni. Pozdrawiamy.

Panu Franciszkowi Śliwie w Gołkowicach-Skrbeńsko. Wiadomość o pożarze otrzymaliśmy z wydziału śledczego przy dyrekcji policji w Katowicach, która może udzielić dalszych informacji. Redakcji wiadomo tylko tyle, co dyrekcja policji podała w komunikacie, o którego prawdziwości chyba nie można wątpić.

Panu Fr. K. w Brzozowicach. Przy wygranej wolnego losu przypada na cały los w I klasie 100 zł, w II klasie 150 zł, w III klasie 200 zł, w IV i V klasie po 250 zł. Z tych kwot 20 procent bierze państwo. Premie w I klasie wynoszą po 1000 zł, w dalszych klasach następuje równy podział premii między losy wygrywające, które już wygrały w jednej z poprzednich klas i ostatnią wygraną wyciągniętą z kół w ostatnim dniu ciągnięcia.

Obywatelom w Koszęcinie. Ogłoszenia w formie nam nadesłanej umieścić nie możemy. Upraszamy wobec tego o bliższe szczegóły, gdyż tylko wtenczas będziemy mogli poruszyć sprawę gospodarki gminnej.

Fr. Z. w Piekarach Wielkich. Przy okazji zechce Pan wstąpić do redakcji „Katolika” (ul. św. Stanisława 4) celem osobistego porozumienia. Redaktor przyjmuje do 5 po południu z wyjątkiem soboty i dni przedświątecznych.

Zarzecz nr. 83. Obydwa browary w Tylichach są od kilkunastu lat własnością księcia na Pszczynie. Dotychczasowy długoletni dyrektor generalny tychże browarów p. Gamtsch ustąpił a na jego miejsce książę rzekomo przyjął obywatela gdańskiego, niejakiego Johanna Krogola, Niemca. Mamy nadzieję, że władze wojewódzkie nie udzielią p. Krogolowi prawa pobytu w granicach Polski, opierając się na ustawie o zapewnieniu pracy w pierwszym rzędzie obywatelom państwa polskiego.

Do Brzezinki. Bardzo źle, jeżeli syn i synowa w ten sposób postępują z sędziwymi i chorymi rodzicami. Niewątpliwie postradali rozum. W każdym razie, nie minie ich kara Boża, gdyż Pan Bóg karze ciężko te dzieci, które nie pamiętają czwartego przykazania: „Czcij ojca i matkę Twoją!” W „Katoliku” nie ogłosimy, by nie wywoływać jeszcze większego zgorznięcia.

Sprawy towarzystw.

Kalendarzyk zebrań Z. O. K. Z.

We wtorek, dnia 9 maja br.

Orzegów. Walne zebranie o godz. 18 na sali p. Ledwiga przy ul. Bytomskiej 12.

W środę, dnia 10 maja br.

Katowice-Dąb. Zebranie o godz. 6 na sali p. Czupriny.

Katowice. Zebranie o godz. 8 na sali Strzechy Górniczej przy ul. Andrzeja 21.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego. Górnosłazaka. Gońca Śląskiego. Katolika Śląskiego. Gwiazdki Śląskie. — **Za redakcję odpowiada:** Franciszek Godula. Król. Huta. — **Nakładem:** Zjednoczone Wydawnictwo Gazet. Spółka z ogr. odp. Katowice, ul. św. Stanisława 4. tel. 14—14. **Drukarnia:** Drukarnia Śląska. S-ka z ogr. odp. Katowice, ul. Batorego 2 — tel. 8-78.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

W czwartek, dnia 11. bm. oraz w sobotę, dn. 13. bm. o godzinie 20 po raz drugi i trzeci „Fräulein Doctor”.

Operetka warszawska w Rybniku.

W czwartek, 11. bm. operetka warszawska wyjeżdża do Rybnika z operetką „Izabella”.

Operetka warszawska w Tarn. Górach.

W piątek, dnia 12. bm. operetka warszawska wyjeżdża do Tarn. Gór z operetką „Izabella”.

Operetka warszawska w Knurowie.

W sobotę, 13. bm. operetka warszawska wyjeżdża do Knurowa z operetką „Izabella”.

REPERTUAR:

Czwartek, dnia 11. bm.: „Fräulein Doctor” o godzinie 20.

Sobota, dnia 13. bm.: „Płomień ognisko” dla szkół o godzinie 16.

Sobota, dnia 13. bm.: „Fräulein Doctor” o godzinie 20.

Niedziela, dnia 14. bm.: „Peppina”, występ oper. warsz. o godzinie 16.

Niedziela, dnia 14. bm.: „Fräulein Doctor” o godzinie 20.

Teatr Polski na prowincji.

Czwartek, dnia 11. bm.: „Izabella” Rybnik o godzinie 19.30.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach.

Kino Capitol: „Człowiek-malpa”.

Kino Casino: „Igloo” czyli „Wieczne milczenie”, II. „Pechowcy”.

Kino Colosseum: „Postrach Arizony” i „Afera meżatki”.

Kino Palace: „Nad ranem”.

Kino Rialto: „Pokonani zwycięzcy”.

Kino Union: „Dr. Jekyll i Mr. Hyde”.

Repertuar kinoteatrów w Król. Hucie.

Kino Apollo: „Donovan”. II. „Gasnące gwiazdy”.

Kino Colosseum: „Siostra Angela”. II. „Tajemnica Sekwany”.

Kino Roxy: „Syn Indji”. II. „Igloo”, dram. w 10 aktach.

Dział handlowy.

Ceny targowe w Pszczynie

z dnia 9 maja 1933 r.

Nabiał: masło wiejskie 1 funt 1,50—1,70, masło mleczarniane 1 funt 1,80, ląja 1 sztuka za 0,05—0,07, twaróg 1 funt 0,25—0,30, mleko 1 litr 0,25. Mięso: wieprzowina 1 funt 0,60—0,70, wieprzowina bez dokładki (kotlety) 0,85, wołowina 0,50—0,80, cielęcina 0,55—0,60, osierdzie, mózg i t. d. 0,40—0,50, okrasa świeża 1,00, okrasa 1 mięso wędzone 0,65—0,70, smalec 1,10. Jarzyny: kapusta biała 1 funt 0,20, kapusta modra 1 funt 0,35, marchew 1 funt 0,15, cebula 1 funt 0,15, kartofle (centnar 50 kg) 1,80—2,00, kartofle 10 funtów za 0,20, sałata 5 główek 0,20, szpinak 1 funt 0,40. Owoce: jabłka doborowe 1 funt 1,20, jabłka do gotowania 1 funt 0,60, cytryny sztuka 0,10—0,20. Drób: gołębięta 1 para 1,30—1,50, kury sztuka 3,00—5,00, gęsi 5,00—6,00.

Targ na prosięta: para prosiąt 40,00—60,00 złotych.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 9 maja 1933 r.

Dolar amerykański 7,40. Funt szterlingów 30,04. 100 franków francuskich 35,02. 100 lirów włoskich 46,57. 100 franków szwajcarskich 171,97. 100 guldenów holenderskich 357,70. 100 franków belgijskich 124,14. 100 guldenów gdańskich 173,72.

Giełda zbożowo-towarowa w Poznaniu

w dniu 8 maja 1933 r.

Notowano za 100 kg. Żyto 17,75—18,00. Pszenica 35,50—36,50. Jęczmień 13,75—15,00. Owies 11,25—11,75. Mąka żytnia 27,50—28,50. Mąka pszenna 55—57. Otręby żytnie 9,25—10,00. Otręby pszenne 9—10. Otręby pszenne grube 10,25—11,25. Górczyca 46—52. Wyka lato 11,50—12,50. Peluska 11—12. Groch Victoria 21—23. Łubin niebieski 6—7. Łubin żółty 8—9. Seradela 10—11. Ziemiaki jadalne 1,70—1,90. Ziemiaki fabryczne za kilo 0,11.

Kupujcie tylko u ogłaszających się w polskich gazetach!

MEBLE o 50 proc. taniej
elegancka, sypania mahoniowa najlepsze wykończenie 650 zł, kompletna kuchnia 165 zł.

MEBLANKO
KATOWICE, ulica Młyńska 5.
Dostawa bezpłatna na cały Górny Śląsk.

SUDORYN
W AP. KOWALSKI
W PROSZKU USUWA
POT I NIEMIĘ JEGO WON

Samolot
wielokrotnie skraca drogę.
Pasażerowie - poczta - towary.

Prawnie zastrzeżony.
Wytwory Radoaktywne przeciw reumatyzmowi, łamaniu stawów, rwie kulszowej, bólowi neuralgicznemu, chorobom kobiecym, bezsenności itp. chorobom. Klinicznie wypróbowano — niezliczona ilość opinii lekarskich i innych podziękowań. Bezpłatne prospekt wysła na życzenie Śląski Dom Sanitarny „Hygieja”, Sp. z ogr. odp. Katowice, ul. Kamienna 4.

Wolne posady

8—10 Pań i Panów inteligentnych, wymownych i dobrze reprezentujących się, poszukujemy natychmiast do łatwej i przyjemnej pracy. Zarobek miesięczny od 400—600 zł. i ewtl. stałe pobory dla uzdolnionych. Zgłoszenia wraz z dokumentami we wtorek i środę od godz. 9.30 do 12.30 Katowice, Plac Wolności 6, parter lewo.

Mały wydatek a wielka korzyść stanowi drobne ogłoszenie w naszej gazecie!

Posad poszukują

Absolwentka jednoroocznej szkoły Przysposobienia kupieckiego poszukuje posady biurowej od zaraz. Zgłoszenia pod „Absolwentka”.

Sprzedaje

Sprzedam pierwszorzędną place budowlane, jak również zabudowania gospodarze z życzoną ilością obszaru roli i łąki, 1000 mtr od stacji Tychy. Młodziej Józef, Mąkolowice-Tychy.

Nowy budynek 1-piętrowy, nadający się na sklep, piekarnię i t. p. w pięknej wiosce w powiecie Cieszyńskim, 5 minut od nowo-wbudowanej stacji kolejowej zaraz do nabyć. Bliższe wiadomości u p. Węglorza, rolnika w Pogwizdowie, pow. Cieszyń.

Forteplan zagraniczny w dobrym stanie oraz palma duża — tanio do sprzedania. Warunki dogodne. Hałas, Czecho-wice, stacja.

Chcesz co sprzedać — daj drobne ogłoszenie do naszej gazety!

Obuwie najtańsze i najtrwalsze, wszelkiego rodzaju można kupić w firmie Fr. Szypuła, Rybnik, Sobieskiego 1.

Kozne

Przy dwurazowym zaimowieniu drobnego ogłoszenia o niezmiennym ekście bezpośrednio w naszej administracji umieszczamy to samo ogłoszenie bezpłatnie po raz trzeci. Z tej ulgi mogą korzystać tylko osoby prywatne.

Popieraj przemysł krajowy!

„Nowy typ pracy na rynku monopolowym zapalek”. Szukam bogatego współnika dla ostat nutowania mego wymalazku. — Suszlik Władysław, Michałkowice, pow. Rybnik.

Szyję tanio, modnie i gustownie od 35—40 zł. Kom-tanty Grzesica, mistrz krawiecki, Urbanowice, pow. Pszczy-na.

Czytacie naszą gazetę

Polecam się łaskawej pamięci Aleksy Wald-berg, zegarmistrz. Rybnik, ul. Rynkowa 2. Sprzedaje i naprawia zegarki i zegary.